

Hydrangea sp. L. (hortensja)

Rodzina: Hydrangeaceae (hortensjowate)

Najbardziej popularne gatunki hortensji to: *Hydrangea macrophylla* (hortensja ogrodowa), *Hydrangea arborescens* (hortensja drzewiasta) i *Hydrangea petiolaris* (hortensja pnąca). Można spotkać także inne gatunki,

np.: *H. paniculata* (hortensja bukietowa), *H. quercifolia* (hortensja dębolistna), *H. heteromalla* (hortensja miękkowłosa), *H. serrata* (hortensja piłkowana).

Najczęściej w ogrodach są sadzone hortensje ogrodowe (*H. macrophylla*), ze względu na piękne barwy kwiatostanów. Na terenach gdzie występują silne mrozy, lepiej posadzić hortensję drzewiastą (*H. arborescens*), która jest wyższa i dorasta do 2 metrów wysokości. Zazwyczaj jej kwiatostany posiadają białe zabarwienie. Równie odporny na mróz jest pnący gatunek hortensji (*H. petiolaris*), która może osiągać nawet do 20 m. Wszystkie hortensje należy sadzić w próchnicznej, wilgotnej glebie o odczynie lekko kwaśnym (pH 4,5-5,5). Rozmnażamy je za pomocą odcinków oraz przez sadzonkowanie.

Hortensja ogrodowa (*Hydrangea macrophylla*) - pochodzi z Japonii. Tworzy niewysokie krzewy (do 1 m wysokości) o grubych, mięsistych pędach. Liście posiada duże, owalne, grube i grubo piłkowane, najczęściej ciemnozielone, a u niektórych odmian z jasnymi przebarwieniami. Liście jesienią ładnie się przebarwiają.

Hortensja kwitnie w okresie wiosenno-letnim (czerwiec i lipiec), tworząc ogromne kwiatostany - baldachy o średnicy 15-25 centymetrów, w różnych kolorach: białym, różowym, czerwonym i jasnoniebieskim. Na kolor kwiatów ma wpływ odczyn podłoża, aby uzyskać czerwone barwy należy utrzymywać bardziej zasadowy odczyn, z kolei, by uzyskać kwiaty niebieskie, trzeba zapewnić kwaśną glebę (np. nawożąc ją roztworem ałunu potasowego lub siarczanem glinu). Same kwiaty są żółtozielone, małe i niepozorne. Dekoracyjne i ładnie zabarwione są natomiast działki kielicha kwiatów płonnych. Kwiatostany są gęste, kuliste i wypukłe, choć u niektórych odmian mogą być płaskie i dość luźne z małymi kwiatami płodnymi w środku, a kwiatami płonnymi na zewnątrz.

Najlepiej rośnie i kwitnie w klimacie morskim o dużej wilgotności i średnim nasłonecznieniu, stąd wskazane jest miejsce słoneczne (półcieniste) i osłonięte. Gleba powinna być żyzna, raczej próchniczna, wilgotna i kwaśna. Podlewiamy je umiarkowanie, lecz unikamy wyschnięcia bryły korzeniowej. Także nawożenie stosujemy umiarkowane. Charakteryzuje się umiarkowaną odpornością na mróz - podczas surowych zim może przemarzać, dlatego wskazane jest okrywanie roślin na zimę. Jest także atrakcyjną rośliną doniczkową. Hortensje są roślinami długowiecznymi, rozmnażamy je z sadzonek wierzchołkowych.

Hortensja pnąca (*Hydrangea petiolaris*) - pochodzi z Dalekiego Wschodu (Japonia, Tajwan, Sachalin, Korea), uprawiana jest od 1865 roku. Jest to niezbyt szybko rosnące pnącze o dość grubych pędach.

Przez pierwsze lata po posadzeniu rośnie bardzo wolno, za to rozwija w tym czasie system korzeniowy. Potem jej wzrost jest znacznie szybszy - nawet do 1m rocznie. Starsze okazy mogą dorosnąć do wysokości kilku, a nawet kilkunastu metrów, w zależności od warunków. Pędy roślin są silnie rozgałęzione i lekko pokręcone, pokryte czerwono-brunatną lub cynobrowo-brunatną korą. Kora jest łuszcząca się. Liście umieszczone są na długich ogonkach, rozwijają się wczesną wiosną, a jesienią przebarwiają na żółto i długo pozostają na roślinach. Liście są owalne lub jajowate (sercowate), mięsiste i ciemnozielone.

W okres kwitnienia rośliny wchodzi w 5-6 roku po posadzeniu. Kwitną od czerwca do lipca. Kwiaty zebrane są w duże, płaskie baldachogrona, mają przyjemny, delikatny zapach. Środek kwiatostanu wypełniają drobne, zielonkawobiałe kwiaty płodne (są pożytkiem dla pszczół), otoczone są one wiankiem białych, płonnych kwiatów (o średnicy 2 cm). Owoce są mało efektowne, lecz pożyteczne gdyż stanowią pokarm dla ptaków.

Hortensja pnąca wymaga stanowiska zacisznego, osłoniętego od wiatru, półcienistego lub nawet cienistego - jest niemal tak cienioznośna jak bluszcz. Gleba powinna być żyzna i wilgotna, lekko kwaśna, choć może rosnąć także na glebach lekko alkalicznych. Bardzo źle znosi suszę (szczególnie pierwszych kilka lat po posadzeniu), ale jest całkowicie mrozoodporna. Wspina się przy pomocy korzonków przybyszowych. Jest to bardzo atrakcyjne pnącze ogrodowe, wykorzystywane do sadzenia przy murach, starych drzewach i innych podporach. Można ją także stosować, jako roślinę okrywową - nadaje się do okrywania altanek o mocnej konstrukcji, choć może rosnąć bez podpór, jako roślina okrywowa, osiągająca wysokość 1-2 m. Bardzo efektowna w czasie kwitnienia, ale także i później, gdyż częściowo zaschnięte kwiatostany pozostają na roślinie do zimy. Hortensję pnącą można rozmnażać przez sadzonkowanie lub przez odkłady.